

A HTMT HÍREI

Még lehet jelentkezni az MTA könyvkiadási pályázatára

A folyó hónap végéig még nyitott az MTA három új típusú Domus pályázatának egyike, a tudományos könyvek kiadására és színvonalas nemzetközi publikációk megjelentetésére vonatkozó, amelyre a jelentkezés 2022. október 31-ig lehetséges. A könyvkiadási pályázaton az MTA külső tagjai és köztestületének külső tagjai vehetnek részt tudományos könyvek határon túli magyar kiadóknál történő megjelentetésére, [...] a pályázat során mintegy 500 000ft támogatás igényelhető...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Wanek Ferenc tudománynépszerűsítő előadása Székelyudvarhelyen

Könyvbemutatóval egybekötött tudománynépszerűsítő előadást tart Wanek Ferenc, az MTA köztestületének külső tagja a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár olvasótermében 2022. október 27-én csütörtökön 18.00 órától. Könyvének címe: Fordulópontok és meghatározó személyiségek Erdély altalajkincseinek megismerés történetében 1920 előtt. [...] Wanek Ferencnek, az erdélyi földtudományok mesterének új kötete kiemelt időrendi példákon keresztül próbál képet alkotni Erdély altalajkincseinek megismerés- és bányászattörténetéről – tudományos igényességgel, de a közérthetőséget és olvasmányosságot is szem előtt tartva...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Versenynyelkészítő: A labortevékenység szerepe a kémiaoktatásban

A Kolozsvári Akadémiai Bizottság Kémiai tudományok szakbizottsága és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság - EMT Kémia szakosztálya szervezésében kerül sor A labortevékenység szerepe a kémiaoktatásban című versenynyelkészítő labortevékenységre. A rendezvényeket 2022. október 22-26-a között a Kémia és Vegyészmérnöki kar Kolozsvári épületében, az Arany János utca 11. szám alatt tartják meg. A laborvezetők Gál Emese és Tötös Róbert, az MTA köztestületének külső tagjai lesznek...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrajna címerére cserélik le a turulmadaras emlékművet a munkácsi várban

A Munkácsi Városi Tanács Végrehajtó Bizottság múlt csütörtökön arról döntött, hogy Ukrajna címerére cserélik le a turulmadaras emlékművet a munkácsi várban. [...] Csütörtök a délutáni órákban már el is távolították a szobrot az obeliszkről. A kárpátaljai magyarság körében felháborodást okozott a barátságtalan lépés. Tiltakoznak a kárpátaljai magyar szervezetek, az alábbiakban a KMKSZ elnökségének és az UMDSZ közleménye olvasható...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Fuss neki! A kárpátaljai magyar könyvtárakért

A Székelyudvarhelyi Bibliofil Alapítvány kezdeményezésére az elmúlt napokban a kárpátaljai könyvtárak magyar nyelvű könyvekkel való ellátásáért futottak, kerékpároztak több országban, több ezren, több kilométert. [...] Minden Székelyudvarhelyen kezdődött. Szócs Endre, a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár igazgatójának irodájában ültünk és arról beszélgettünk, hogy a Márai Program hiánya a kárpátaljai könyvtárakat érinti a legfájdalmasabban. Ekkor hangzott el, hogy idén azért futnának, hogy a kárpátaljai könyvtárakba új könyveket vásárolhassunk [...] vázolta az előzményeket Varga Éva, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, a Beregszászi Központi Könyvtár igazgatója. Varga Éva elmondta, mindeközben elkezdődött az adománygyűjtés Kárpátalján is, a nagyvállalatoktól a kisnyugdíjasig támogatták őket...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Az elveszített gyermekek napja

A munkácsi Tours-i Szent Márton székesegyház kápolnájában járunk, ahol a jelenlévők az elveszített gyermekekről emlékeztek meg. Egy család, azon belül pedig egy édesanya számára borzasztó fájdalmas tragédia, mikor a várva vártgyermekét komplikációk vagy spontán vetélés miatt nem tudja világra hozni. A Popovicsné Palójtay Márta által vezetett Család és Élet Egyesület nagy szerepet játszik az abortusz megelőzésében a vidéken. Három területen indultak el: megelőzés, segítés az állapotosoknak és az

abortuszon átesettek mellé állás. [...] A szervezet munkájának köszönhetően közel 50 %-al csökkent az abortuszon átesett nők száma a vidéken...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Videó: Átadták a Dr. Linner Bertalan-díjakat

A Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége 2017-ben alapította a múlt század fordulóján Beregszászon tevékenykedő, Európa híré sebészorvosról, Linner Bertalanról elnevezett díjat, amelyet egy ápolónak és egy orvosnak ítélnek oda. Az ápolónak járó elismerést Menzák Erzsébet kapta, aki 57 éve dolgozik a szakmában és gyermekek ezrei kapták meg tőle a védőoltásokat. A Linner doktorról elnevezett díjat az idén orvos kategóriában Jakab Lajos háziorvos vehette át, aki jelenleg Badalóban és Haláboron gyógyít...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Podcast: A Népcsoporttanács látogatása az ORF média stúdiójában

A 16 tagú Magyar Népcsoporttanács tagjai közül nyolcan látogatták meg az ORF Burgenland magyar szerkesztőségét a kismartoni székházban. A jövőbeni együttműködésről, és egymás munkájának támogatásáról is szó volt a szerkesztőség tagjainak és a tanácsstagoknak a találkozóján. Somogyi Attila, a Népcsoporttanács nemrégiben kinevezett elnöke a látogatáson ismét hangsúlyozta, hogy továbbra is szeretnék, ha az évi hat, magyar nyelvű Adj’Isten magyarok TV adás száma bővülne, valamint, hogy láthatóbbá váljon a magyar népcsoport, az Ausztriában élők számára is. Ehhez egy javaslatot is tett, miszerint a magyar adásoknak is legyen gyakrabban egy beharangozója, mint ahogy az a horvát népcsoport adása esetében már bevált gyakorlat. [...] A fiatalok, az oktatás, a kultúra: ezek azok a területek, amelyek prioritást élveznek a népcsoporttanács munkáját illetően – hangsúlyozta ki Király Andrea, a Népcsoporttanács elnökhelyettese...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Bővült a magyar oktatás Vorarlbergben

Az idei tanévtől már három helyszínen várják Vorarlbergben a magyar anyanyelvi oktatásra a gyerekeket. 2021 novemberétől elsőként Altachban a középiskolában indult el a lehetőség a térségben élő magyar családok gyermekei számára, az anyanyelvük gyakorlására, ami idén is folytatódik, minden szerdán tartják itt az órákat. Azonban ez évtől további két helyszínnel bővült a fakultatív oktatás – tájékoztatott Fügedi Henriette a Vorarlbergi Magyar Diaszpóra Egyesület elnöke...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Tanévkezdés a karintiai magyaroknál

Sikeresen és sok újdonsággal indult a tanév a karintiai magyar óvodában és a hétvégi magyar iskolában. Az Egyesület a Magyar Kultúráért Karintiában új helyszínen és bővített programkínálattal várja magyar anyanyelvi oktatásra a gyerekeket. Kovács Orsolya az Egyesület a Magyar Kultúráért Karintiában alapító tagja beszélt a karintiai tanévkezdésről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Megjelent a Bécsi Napló idei 5. száma

A Bécsi Napló idei 5. száma ugyancsak változatos tartalommal kerül az ausztriai, az anyaországi és a világban szétszórta élő magyarság elé. Bakos István Olvasói levélben reagál az előző számban megjelent Provokáció vagy szembenézés című írásra. Részletes ismertetést közölnek az immár 16. alkalommal Felsőpulyán megtartott Kufstein Tanácskozásról. [...] Szintén napjaink időszerű témáját dolgozta fel Palágyi István György, az MTA köztestületének külső tagja, csehországi szakember a környezetvédelemről és ezzel kapcsolatosan az Európai Tanács feladatairól szólva. Csóti Györgyöt, a Kisebbségi Jogvédő Intézet volt igazgatóját a főszerkesztő, Deák Ernő kérdezte az intézet küldetéséről és jövőjéről. [...] A vajdasági, kárpátaljai és erdélyi tudósítók hazájuk napjainkat érintő kérdéseivel foglalkoznak, a szerbiai népszámlálással, a háború hatásával Kárpátalja lakosságára, illetve az új brit király és erdélyi kapcsolataival, kötődésével. [...] Rendkívül érdekes cikk tárja fel, Bika Julianna, az MTA köztestületének külső tagja tollából az amerikai Kommunizmus Áldozatai Múzeumának megalapítását. A könyvismertetők között [...] Bakonyi István Arcképvázlat Bence Lajosról, (az MTA külső köztestületének tagja) és a BeszÉLJ- Hogyan tárjuk fel a családi múltat pszichológiai útmutatót tartalmazzák...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ökumenikus konzultáció Bécsben

A teológia iránt érdeklődőket várta egy előadásra pénteken este a Bécsi Magyar Történeti Intézet meghívására a fővárosba érkezett magyarországi Teológia Szemle szerkesztőbizottsága. A meghívott bécsi, és magyarországi előadások több oldalról járták körbe az európai egyházak helyzetét. A Bécsi Magyar Történeti Intézet nevében Bertényi Iván igazgató köszöntötte a jelenteket, és hangsúlyozta a jelentőségét az ökumenikus konzultáció témájának, ami nem más volt, mint Európa és az egyházak. [...] A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa, 1943-ban alakult a protestáns, ortodox és szabadegyházak magyarországi és

nemzetközi ökumenikus kapcsolatainak ápolására létrehozott munkaközösség. Az ő gondozásukban jelenik meg negyedévente a Theologiai Szemle című folyóirat, [...] hangsúlyozta Bóna Zoltán főszerkesztő, nyugalmazott református lelkész. [...] Az előadók egyike volt ezen az estén Karvansky Mónika, a bécsi magyar közösség református lelkésze is, illetve Deák Ernő, történész, az MTA MTKEB tagja...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

20 éves a BMKE Énekköre

Nagyszabású koncerttel ünnepli alapításának 20. jubileumát a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület Énekköre. Villányi Eszter kórusvezető, a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület Énekkörének alapítója elmondta, hogy tizennyolc éven át tanított a Felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Gimnáziumban. Kezdetben gyermek és ifjúsági kórust vezetett, de a szülők is igényt tartottak a közös éneklésre. Így 2003-ban a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület égisze alatt megalakult a többségében az Örvidéken élő magyarokból álló énekkör...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Gyász hír: Tomka György emlékére (1943–2022)

Váratlanul ért bennünket a hír, hogy életének 79. évében eltávozott közülünk Tomka György, a szlovéniai magyar közösségi élet rendszerváltás utáni időszakának egyik meghatározó egyénisége, a Lendva községi magyar érdekvédelmi szervezet tanácsának többször megválasztott képviselője, két ízben, 1998–2006 között a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsának az elnöke. [...] A polgári értékrend melletti kiállásért és a magyar kötődésért a sorsfordulókkal teli 20. században nem járt dicséret, sokkal inkább fenyegetés és megtorlás, amiből Tomka Györgynek már kétéves korában kijutott. [...] Az 1990-es évek első felétől vállalt aktív szerepet a magyar érdekvédelmi tevékenységben, és több esetben nyilvánosan kiállt a nemzeti kisebbségi és az általános emberi jogokért...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Oktatási életműdíj Varga István Štefannak

A pedagógusok világnapja alkalmából, október 5-én a ljubljana Grand Hotel Union dísztermében kiosztották a Szlovén Köztársaság Oktatási, Tudományos és Sportminisztériuma díjait az oktatásban elért eredményekért. A legmagasabb kitüntetésben, életműdíjban részesült Varga István Štefan, a göntérházi iskola egykori igazgatója is, aki jelenleg történelmet és földrajzot oktat Göntérházán és Pártosfalván. [...] Varga István Štefan a kitüntetést a kétnyelvű oktatási modell folyamatos fejlesztéséért kapta. [...] Beszélgetésünk a rangos díj tükrében nyújt visszpillantást Varga István Štefan pályafutására. [...] Mi a véleménye a mai kétnyelvű oktatási modellről? – Véleményem szerint ma a Muravidéken egy korszerű, európai szintű kétnyelvű oktatási modell működik, ami nem ugyanaz, mint egy klasszikus nemzetiségi iskola – mint például az olasz tannyelvű iskola –, amit csak a nemzetiségi tanulók látogatnak. A muravidéki kétnyelvű iskola egyenrangú oktatást biztosít a szlovén tanulók számára és egyben ellátja a „magyar tannyelvű iskola” szerepét is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Aranyminősítés a muravidéki népdalköröknek

A Zalaegerszeghez tartozó Andrásbuda településen az október 8-án megtartott XIV. Vass Lajos Népzenei Találkozó és Verseny elődöntőjén összesen tizennyolc népdalkör mutatkozott be, köztük három muravidéki népi együttes is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Az aradi vértanúkra emlékeztünk

Október 6-a anyaországunkban 2001 óta hivatalos nemzeti gyásznap. Ezen a napon, az 1849-ben kivégzett 13 aradi és két pesti hős halálának az évfordulóján rájuk emlékezünk. A HMDK központi tiszteletadására bellyei székházának az udvarán elültetett emlékfánál került sor. [...] A Vinkovcei Magyar Kultúregyesület valamennyi nemzeti ünnepnapról, évfordulóról megemlékezik. Az aradi vértanú emlékének is adóztak az egyesület tagjai, az összejövetelt székházukban tartották. [...] Pélmónostoron a Baranyai Magyar Katolikus Nőegylet és a HMDK pélmónostori alapszervezete tartott megemlékezést szűkebb körben, történelmi ismertető hangzott el, majd társalgással folytatódott a program...” Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Fotókiállítás: Európa elképzelhetetlen Horvátország nélkül

A fenti címmel nyílt fotókiállítás múlt szerdán a zágrábi Liszt Intézetben Habsburg Ottó születésének a 110. évfordulója alkalmából. [...] Habsburg Ottó jelentősége nem pusztán a közös birodalomhoz, az Osztrák-Magyar Monarchiához való tartozás, illetve az, hogy ő volt az utolsó magyar trónörökös, hanem sokkal inkább az, hogy ő, mint az Európai Parlament képviselője, nagyon sok mindent tett azért, hogy a vasfüggöny leomoljon, és egy olyan Európa-kép, egy olyan Európa-ideál képviselője volt, amelyben a kis

nemzeteknek hallani lehet a hangját – mondta az Pröhle Gergely, a Habsburg Ottó Alapítvány igazgatója...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Megemlékezés: A kórógyiak legszomorúbb napja

Múlt csütörtökön emlékeztek meg a falu elhagyásának 31. évfordulójáról Kórógyon. A gyertyagyújtással és koszorúzással egybekötött főhajásra a honvédó háború áldozatainak tiszteletére állított emlékműnél került sor...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videó: Késnek a Kisebbségi Kulturális Alap támogatásai

A Kisebbségi Kulturális Alap (KKA) eddig az idei nyertes pályázatok 44,7 százalékát fizette ki. A támogatások utalását az alapra vonatkozó törvény módosításából adódó újabb adminisztratív kötelezettségek is nehezítik. Az igazgató szerint a fennmaradó dotációkat egy, másfél hónapon belül utalhatják. Rigó Konrád, korábbi kulturális államtitkár szerint azonban ez jelentős késés, ami az alap működési nehézségeit tükrözi. [...] Rigó Konrád, a Szövetség Híd-platformjának az elnöke, korábbi kulturális államtitkár az Új Szó-stúdió adásában arról beszélt, az említett törvénymódosítással az alap nagyon rossz helyzetbe került. [...] Az Új Szó-stúdió másik vendége Morauszki András, a magyarországi a Társadalomtudományi Kutatóközpontban működő Kisebbségkutató Intézet munkatársa arról beszélt, milyen sajátosságokat állapított meg az alap eddigi tevékenységében. Morauszki egy részletes kutatásban vizsgálta egyebek mellett, hogy a magyar pályázók körében milyen típusú szervezetek mennyi pénzt nyernek, de például azt is, melyik járásban működnek ezek az intézmények...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Harminc évvel a bösi vízerőmű megépítése után önkéntesek tartják életben Szlovákia utolsó dunai madároázisát

Harminc éve helyezték üzembe a bösi vízerőművet, ami annak idején komoly nemzetközi feszültséghez vezetett Szlovákia és Magyarország között. Olyannyira, hogy a két ország a hágai Nemzetközi Bírósághoz fordult, amely végül mindkét felet elmarasztalta. Az évfordulóra a Napunk cikksorozattal készül. Foglalkozunk az objektum keletkezésének előtörténetével, politikai hátterével, gazdasági, társadalmi és főleg környezeti hatásaival. Az első részben egy ornitológus segítségével vizsgáljuk meg, vajon a szárazföldi Duna-delta szinte teljes elpusztítása után maradt-e valami abból a madárparadicsomból, amely a múlt század végéig virágzott Pozsony és Bős között. [...] Napjainkban egy kicsi, mindössze héthektáros szigetről van szó. A Madár-sziget tehát tényleg egy oázis, vagy inkább utolsó menedék a szárnyasoknak. Emlékeztetett Gugh János ornitológus, a Szlovák Ornitológiai Társaság tagja...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Konferencia: A szlovákiai magyar közösség értékrendje és kulturális változásai

E címmel tartott kétnapos tudományos konferenciát a Fórum Kisebbségkutató Intézet (FKI) Fűrön, amely során a (cseh)szlovákiai magyarság történetének és társadalmának megannyi aspektusát vizsgálták. [...] A tanácskozás igazi multidiszciplináris esemény volt: a szociológia, demográfia, etnológia és történettudomány képviselői osztották meg kutatásaik eredményeit a jelenlevőkkel. Simon Attila intézetigazgató, az MTA külső tagjának üdvözlő szavai után a nyitó előadást Szaló Csaba szociológus tartotta, amely során a szenvedéstörténetek és nosztalgikus hangulatok szerepét vizsgálta a kisebbségi önértelmezésben. [...] Az első szekció előadóiként az érdeklődők hallhatták még Gyurgyík László, az MTA köztestületének külső tagjának előadását is a 2021. évi népszámlálás szlovákiai magyarokra vonatkozó adatairól...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Emlékkonferencia: Gyönyör Józsefre emlékeztek

A Fórum Kisebbségkutató Intézet és Magyarország Pozsonyi Nagykövetsége „Lesz-e végre igazi hazánk?” címmel konferenciát szervezett Gyönyör József születésének 100. évfordulója alkalmából. [...] Gyönyör Józsefnek összesen öt könyve jelent meg. A nagy opuszában feldolgozta a csehszlovákiai magyarság 1918 és 1938 közötti jogállását, összesen 800 oldalon. Ezt csak 1989 után jelentették meg, három külön kötetben. [...] A somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet adott otthont a konferenciának, aminek apropója a nyáron megjelent emlékkötet. A rendezvényt, mint házigazda, Öllös László, a Fórum Kisebbségkutató Intézet elnöke nyitotta meg. Úgy emlékezett meg Gyönyör Józsefről „mint a szlovákiai magyar jogásztársadalom egészen kiemelkedő egyéniségéről”, aki megpróbálta kialakítani a csehszlovák nemzetállamtól a kisebbségi jogok törvénybe foglalását. [...] Az emlékkötetet bemutatta Gyurcsik Iván, a könyv szerkesztője, aki elmondta a kötet nem Gyönyör életét dolgozza fel, hanem tisztelgés előtte. [...] Gyönyör József jogtudós hagyatéka a somorjai Fórum Intézet Szlovákiai Magyar Levéltárában kutatható...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Lacza Ilona, könyvtárigazgató

A Dunaszerdahelyi Csallóközi Könyvtár – melynek fenntartója Nagyszombat Megye Önkormányzata – regionális és városi nyilvános közkönyvtárként fontos közművelődési, kulturális-nevelő tevékenységet folytat régióinkban. A könyvtár szerepéről és az elmúlt évekbeli támogatásokról, valamint azok hasznosulásáról Lacza Ilonával, a könyvtár igazgatójával beszélgettünk. [...] A gyerekeket meg kell próbálni elvonni az elektronikus világtól, és visszahúzni őket abba a világba, ami többet, mást tud nyújtani, mint az elektronika...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kassai kettős ünnep: Márai, Miklosovits és Mihályi Ödön triásza

Szerdán, október 12-én a délelőtti órákban került sor Márai Sándor egykori családi otthonában, a kassai Mészáros utca 35. szám alatti ház földszintjén két tárlat avatására. [...] Berberich Sokolová Julianna mutatta be ezt a tárlatot, melyet a norvégiai, lichtensteini és izlandi alapítvány jóvoltából lehetett létrehozni. Ez egy kassai irodalmi műhely lesz a Márai Sándor Emlékmúzeum és Nemzetiségek Klubja keretében, mely együttműködve hasonló szervezetekkel, közép-európai alkotóműhelyekkel lép kapcsolatba, majd egymás munkásságát ismertette, bemutatják azokat. A program keretében 2022-ben Epic residencies néven projekt jött létre. [...] Ezekben a helyiségekben lelt otthonra korábban a Márai Sándor Emlékszoba, mely ma már az emeleten felújítva, mint Márai Sándor Emlékmúzeum várja látogatóit. [...] A következő helyiségben Mihályi Ödön dolgozószobája kelt életre, akinek Ötvös Anna történész ismertette pályáját. Ő volt Márai legjobb barátja...” Forrás: Felvidek. ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Videó: Éljük nyelvi jogainkkal!

Még nagyjából két hétig járja a mintegy 15 ezer népszámláló biztos Szerbiát, hogy összeírja az adatokat az állampolgárok számáról, a háztartásokról, a polgárok életkörülményeiről és gazdasági tevékenységéről. [...] Ha azonban Szerbia összlakosságának 2%-át is meghaladja egy nemzeti kisebbség száma, az további jogokat biztosít számukra - mondta a Közügyek című műsorban Kovács Károly a Magyar Nemzeti Tanács Nyelvhasználati Bizottságának elnöke...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Az első körben 312 egyetemi és főiskolai hallgató írta alá az MNT ösztöndíjszerződését

Rekordszámú hallgató kap az idén ösztöndíjat a Magyar Nemzeti Tanácstól. Egy részük pénteken írhatta alá a támogatási szerződését a Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán megszervezett ünnepségen, ahol egyúttal az eddigi ösztöndíjasokból lett friss diplomások és a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanárok is elismerésben részesültek. A támogatás összege havi 90 és 150 euró dinár ellenértéke. [...] A második körbe, október 20-áig további pályázókat várnak...” Forrás: Pannnonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Akkreditált továbbképzés az óvodapedagógusoknak

A Magyar Nemzeti Tanács és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet Útravaló címmel szervezett akkreditált továbbképzést az óvodapedagógusok részére, magyar nyelven, a Hagyományok Háza Hálózat – Vajdaság szakmai támogatásával. Az első képzés pénteken, illetve szombaton valósult meg Zentán, Útravaló 2 – népi játékok és néptáncos mozgás címmel. [...] A továbbképzésen 30 óvodapedagógus volt jelen...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Folytatódik a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék nemzetközi konferenciasorozata

Pénteken, azaz október 21-én 9.30-kor kezdődik A minoritás poétikái II. címet viselő tanácskozás az Újvidéki Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén. A tanácskozás a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék 2021-ben útjára indított konferenciasorozatának második rendezvénye. A konferenciával a tanszék minden évben fennállásának – Sinkó Ervin nevezetes székfoglalójának – évfordulóját is megjelöli...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Évente mintegy 100 ezer román állampolgár emigrálhat

Uniók szinten Románia első helyen áll a kivándorolt, egy másik EU-s országban nyilvántartott felnőtt korú lakosság számának tekintetében, a diaszpórában élő román állampolgárok több mint fele, pontosabban 54%-a nő, derült ki az Eurostat által közzétett adatokból. A számokból az is kiderül, hogy évente mintegy 100 ezer lakos hagyja el az országot, egy másik EU-s országot választva. [...] Az Adevarul által megszólaltatott szociológus, Remus Anghel szerint a kivándorlók reális száma sokkal magasabb lehet, és

számottevően meghaladhatja a 2,5 milliót. Becslései szerint 2017-ben a román diaszpóra akár 3,5-4 millió is lehetett...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

A székelyföldi románok szervezete intézményi diszkriminációt kiált a jövedelemadó egyenlőtlen visszaosztása miatt

Ezúttal intézményes szintű hátrányos megkülönböztetésre hívja fel a figyelmet a Kovásznai, Hargitai és Maros megyei Románok Polgári Fóruma (FCRCHM). A közösségi oldalukon közzétett bejegyzésben azt állítják, hogy Hargita Megye Tanácsa a megye északi részén található, többségében románok lakta települések számára visszaalt összegeket jóval alacsonyabb szinten határozza meg, mint a magyar települések esetében. A Székelyföldön élő románok képviselője nemrég arról írt, hogy számos közpénzből finanszírozott eseményen nem biztosítanak román fordítást, ezért nyelvi diszkrimináció éri az ott élő románokat. Dragoș Burghelia elnök ekkor arról is beszélt, hogy a tanügyi rendszerben folyamatos a szegregáció, így a román és magyar közösség párhuzamosan él, nem ismeri és nem érti meg egymást...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: „Fenyítésnek” indult, országos botrány lett a torjai iskola történelemtanárának önkényeskedéséből

A torjai iskola több tanulója is bántalmazta a közkedvelt történelemtanár. [...] A helyi általános iskolára most azért figyelt fel az ország, mert az egyik oktatóját, egy 39 éves történelemtanárt 24 óráig őrizetbe vett szombaton a rendőrség, és azzal gyanúsítja, hogy legalább négy diákot bántalmazott az iskolában. [...] “Kedden viszonylag csend volt az iskolában, szerdán azonban berobbant az ügy, mert megjelent a sajtóban a rendőrség tájékoztatója. Erre ráharaptak az újságírók, és elárasztották az iskolát. [...] Meg kellene várnunk, hogy kiderüljön, mi is volt az ügy hátterében. Utána majd a hibások megkapják a méltó büntetésüket...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Párbeszédben Hervay Gizellával című kötetről

Többes számban: ez a címe a Hervay Gizella költészete előtt tisztelgő, azzal párbeszédbe lépő kötetnek, amely 40 romániai és magyarországi szerző verseit és esszéit gyűjti össze a költő halálának negyvenedik évfordulója alkalmából. A könyvet Kusztos Júlia 40 ceruzarajza illusztrálja. A Lector kiadó gondozásában, Balázs Imre József, az MTA köztestületének külső tagja és Korpa Tamás szerkesztésében a kötet gesztusértékű, párbeszédre tett kísérlet. A kötetről, Hervay Gizella költészetének recepciójáról és kanonizációs lehetőségeiről, gyógyító irodalmi tettekről beszélgettünk a szerkesztőkkel, ahogy arról is, hogy milyen zenét szeretne ma Hervay...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Székelyföld 25: Megjelent a jubileumi lapszám

25 évvel ezelőtt, 1997 októberében kezdte meg pályafutását a Székelyföld kulturális folyóirat, a 2022. októberi lapszám e jubileum jegyében fogant. Lapindító vezércikkében Zsidó Ferenc főszerkesztő úgy fogalmaz: „az elmúlt időszak elég volt arra, hogy beírjuk magunkat a köztudatba, hogy kifelé is tudatosítsuk: a Székelyföldön is van irodalom/kultúra. [...] A továbbiakban Ferencz István alapító főszerkesztővel Daczó Katalin beszélgetése olvasható; megidéződnak a lapalapítás izgalmi, az intézményépítés mozgalmas évei: ami mára már történelem. [...] A történelmi rovatban Filep Tamás Gusztáv művelődéstörténésszel és K. Lengyel Zsolt történésszel, az MTA köztestületének külső tagjával Szarka László történész beszélget hazai és szülőföld, az erdélyiség történelmi alakzatai témakörben. A csángó kultúráról szóló Kelet Népe rovatban Iancu Laura „A magyar nyelv kiszáradásának oka” és egy bennszülött pap útja Moldvában című írása olvasható. [...] A Székelyföld folyóirat október 21-én, pénteken a csíkszeredai szerkesztőségben ünnepli 25 éves jubileumát, ahol lapszámbemutató és plakátkiállítás mellett átadják a Székelyföld-díjakat is...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállították Székely János nemrég megtalált levelezését

Egy, a természetéből adódóan nem túl látványos, ám tartalmában annál érdekesebb kiállítás nyílt meg szerda délután a marosvásárhelyi várban lévő Kádárok bástyájában. A Látó szépirodalmi folyóirat által megszervezett tárlat anyaga a véletlen folyamán került elő, és azonnal az erdélyi magyar irodalom fellelt összarchívumának igen fontos részévé vált: a legnagyobb „elfeledett” író, költő, szerkesztő, Székely János leveleiről van szó...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Gál Vilmos Latrok ideje című könyvével nyitotta meg új évadját az Áprily-estek

Gál Vilmos Latrok ideje című könyvének bemutatásával nyitotta meg új évadját Nagyenyeden az Áprily-estek. [...] Az irodalmi-kulturális esteket 2003-ban indította el Józsa Miklós, a Bethlen Gábor Kollégium nyugalmazott magyartanára, a rendezvénysorozat első tíz esztendejéről pedig Bakó Botond földrajztanár, a Szabadság tudósítója, 2013-ban emlékkönyvet adott ki...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Partiumi, bánsági és dél-erdélyi állomáson az Irodalmi Karaván

Nagyváradra, Aradra, Temesvárra és Dévára látogat el novemberben az Irodalmi Karaván elnevezésű kezdeményezés, amely idén harmadik alkalommal indul útnak, hogy rendhagyó irodalomórakkal és beszélgetésekkel népszerűsítse a kortárs irodalmat. November 2. és 5. között Nagyvárad, Arad, Temesvár és Déva közönségét várják majd előadásaikra a szerzők, akik között Zalan Tibor író, költő, Száraz Miklós György, Lövétei Lázár László és Csender Levente írók, valamint Földes László Hobo dalszerző, előadóművész szerepel...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Egyházzenei konferenciát szerveznek Kolozsváron

A Protestáns egyházi énekdallamok hangszeres feldolgozásai címmel szervez egyházzenei konferenciát a BBTE Református Tanárképző és Zeneművészeti Kara október 18-án kedd reggel 9 órától a kar Horea út 7. szám alatti épületében. [...] A konferencia másnapján, október 19-én 10 és 13 óra között Szilágyi Gyula budapesti orgonaművész tart mesterkurzust a Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar épületében...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

25 éves fennállását a kolozsvári Tranzit Ház összművészeti kulturális központ

Októbertől decemberig terjedő eseménysorozattal ünnepli 25 éves fennállását a kolozsvári Tranzit Ház összművészeti kulturális központ. A Tranzit Házat 1997-ben hozták létre kolozsvári értelmiségiek és művészek a volt Poale Tzedek zsinagóga épületében. [...] A Tranzit Napok – 25 év eseménysorozat az ősz folyamán a zenéből kölcsönzött fogalommal operálva, klaszterekbe bontva szervezik meg. „Minden egyes klaszterben arra törekszünk, hogy egy sokszínű és változatos, koncertekből, kerekasztal beszélgetésekből, performatív eseményekből, tánc- és színházi előadásokból, kiállításokból álló programot állítsunk össze a kolozsvári közönség számára” – fogalmaztak a szervezők...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Körvonalaiban a 28. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár

Kevesebb, mint egy hónap múlva újra az erdélyi és anyaországi könyves világ – alkotók, olvasók és művek – találkozásainak fő terévé válik Marosvásárhely. A „könyvben utazunk” mottóval 28. alkalommal megszülető rangos szemle újdonságait csütörtök délelőtti sajtótájékoztatójukon összegezték a szervezők. [...] Káli Király István, az előkészületek jelentős részét idén is felvállaló Romániai Magyar Könyves Céh elnöke a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivállal állította párhuzamba a marosvásárhelyi vásárt, amely 1995-ben a magyar főváros neves rendezvényének mintájára indult el, annál egy évvel később. [...] Sikerült a magyarországi és az erdélyi irodalom „krémjét” megnyerni a vásárnak, így abban a kellemesen kellemetlen helyzetben voltunk, hogy a helyszíneket és az időpontokat nagyon nehezen tudtuk elosztani – árulta el Káli Király István...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)